

Informace ze zdravotnictví Moravskoslezského kraje

Ústav zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
15.7.2003

4

Sebevraždy v Moravskoslezském kraji v roce 2002

Údaje v těchto informacích uvádíme jednak ze základní statistiky příčin smrti Českého statistického úřadu (ČSÚ), který údaje získává z tiskopisu OBYV 3-12 „Hlášení o úmrtí“, dále pak z doplňující statistiky MZ, kterou zpracovává Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky (ÚZIS ČR) „Hlášení příčin a okolností dokonané sebevraždy“ (tiskopis Národního zdravotnického informačního systému – NZIS 014 0), kde jsou zjišťovány další údaje, které nejsou uvedeny na „Hlášení o úmrtí“, např. místo činu, způsob provedení a motiv sebevraždy. Povinnost vyplnit toto hlášení má ohledávající lékař.

Rozdíl obou statistik je dán odlišností metodiky vyplňování a sběru tiskopisů. Tento rozdíl v roce 2002 činil 10 případů, což představuje 5 %.

V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2002 evidováno ČSÚ 191 úmrtí na úmyslné sebepoškození. Počet zemřelých mužů se snížil ze 182 v roce 2001 na 156 případů, u žen se počet sebevražd zvýšil z 31 na 35 případů v roce 2002. Podíl žen na celkovém počtu sebevražd podle ČSÚ činil v Moravskoslezském kraji 18,3 % a na jednu sebevraždu ženy připadaly 4,5 sebevraždy mužů.

Všechny další údaje jsou čerpány ze zdravotnické statistiky ÚZIS ČR.

Největší počet sebevražd na 100 000 obyvatel vykazoval v roce 2002 okres Karviná a dosáhl hodnoty 22,32 případů. Nejméně okres Bruntál, kde bylo 5,73 případů sebevražd na 100 000 obyvatel, průměr za Moravskoslezský kraj činil 15,90 případů.

V přepočtu na 100 000 obyvatel bylo zjištěno nejvíce sebevražd ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Orlová, 35,23 případů na 100 000 obyvatel (ženy 12,23 a muži 59,03), nejméně ve správním obvodu obce Bílovec, 3,73 případů na 100 000 obyvatel (ženy 0 a muži 7,60).

Nejčastějším místem činu sebevraždy je domov, a to ve 128 případech, což představuje 64 %.

Největší podíl sebevražd byl v roce 2002 ve věkových skupinách 40-44 let (11,4 %), 45-49 let (10,9 %) a shodně 9,5 % ve věkové skupině 50-54 a 55-59 let. U mužů to bylo 13,0 % ve věkové skupině 40-44 let, u žen nejvíce ve věkových skupinách 55-59 let a 75-79 let, shodně 20,5 % z celkového počtu sebevražd žen.

Podle rodinného stavu převažují sebevraždy u ženatých mužů a vdaných žen, 43,8 % z celku, dále svobodné osoby 20,9 % a rozvedení 20,4%.

U mužů i u žen byl největší počet sebevražd u osob se středním odborným vzděláním, celkem 103 případů, tj. 51,2 %, na druhém místě byly osoby s ukončeným základním vzděláním, 60 případů, tj. 29,9 % a s úplným středoškolským odborným vzděláním 18 osob, tj. 9,0 %. U vysokoškoláků bylo hlášeno 8 případů sebevražd, tj. 4,0 % z celku.

Podle postavení v zaměstnání byly nejvíce zastoupeny případy sebevražd u osob bez pracovního zaměření, u starobních důchodců 56 případů, tj. 27,9 % a nezaměstnaných 44 osob, tj. 21,9 %. Ze zaměstnaných osob se největší počet sebevražd vyskytl v kategorii řemeslníků a kvalifikovaných dělníků 29, tj. 14,4 % a provozních pracovníků ve službách 17, tj. 8,5 %.

Stejně jako v předchozích letech i v roce 2002 bylo nejvíce sebevražd bez zjištěné motivace 124 případů, což činí 61,7 % z celku. Ze zjištěných motivů byly na prvním místě zdravotní problémy a tělesné vady 9,0 % a duševní onemocnění 8,0 %.

Dlouhodobě je u obou pohlaví nejčastějším způsobem provedení sebevraždy oběšení, v roce 2002 to bylo 131 případů, tj. 65,2 % z celkového počtu. Dále pak následuje u mužů i žen s 28 případy skok z výše, tj. 13,9 % z celku.

Vývoj sebevražednosti v posledních deseti letech znázorňuje pokles a nárůst na úmrtí sebepoškozením. Nejvíce sebevražd bylo vykázáno v Moravskoslezském kraji v roce 1999, nejméně v roce 1996, od roku 2000 dochází k poklesu sebevražednosti v kraji cca o 7 až 8 % ročně. Vysoký pokles sebevražd byl zaznamenán v roce 2002 v ČR, ve srovnání s rokem 2001 o 11 %.

V roce 2002 představovaly sebevraždy v Moravskoslezském kraji 13,6 % z celkového počtu úmrtí sebepoškozením v České republice.

Počet sebevražd v roce 2002

Zdroj	Absolutně			Na 100 000 obyvatel		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
ČSÚ	156	35	191	25,27	5,41	15,11
ÚZIS ČR	162	39	201	26,24	6,03	15,90

Počet sebevražd podle pohlaví a okresu bydliště

Území	Absolutně			Na 100 000 obyvatel		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
Bruntál	5	1	6	9,70	1,88	5,73
Frýdek – Místek	23	5	28	20,74	4,32	12,36
Karviná	49	13	62	35,91	9,20	22,32
Nový Jičín	21	4	25	26,85	4,92	15,67
Opava	21	2	23	23,78	2,16	12,71
Ostrava	43	14	57	28,32	8,59	18,11
Moravskoslezský kraj	162	39	201	26,24	6,03	15,90

Počet sebevražd podle pohlaví a věkových skupin

Věková skupina	Absolutně			Na 100 000 obyvatel		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
0 – 14 let	-	1	1	-	0,98	0,48
15 - 19 let	8	5	13	17,96	11,72	14,90
20 - 24 let	2	1	3	4,00	2,10	3,07
25 - 29 let	17	-	17	30,74	-	15,74
30 - 34 let	15	1	16	32,58	2,29	17,84
35 - 39 let	15	1	16	31,61	2,23	17,35
40 - 44 let	21	2	23	48,66	4,86	27,27
45 - 49 let	18	4	22	38,08	8,48	23,30
50 - 54 let	18	1	19	38,13	2,02	19,67
55 - 59 let	11	8	19	28,48	18,58	23,26
60 - 64 let	8	2	10	26,03	5,76	15,27
65 - 69 let	6	1	7	27,38	3,74	14,38
70 - 74 let	11	2	13	60,52	7,31	28,55
75 - 79 let	4	8	12	33,68	34,34	34,11
80 - 84 let	7	1	8	128,28	7,86	44,02
85+	1	1	2	38,02	12,98	19,36
celkem	162	39	201	26,24	6,03	15,90

Počet sebevražd podle pohlaví a rodinného stavu

Pohlaví	Rodinný stav					
	nezjištěno	svobodný (á)	ženatý (á)	rozvedený (á)	ovdovělý (á)	druh, družka
Muži	3	34	75	34	16	-
Ženy	-	8	13	7	11	-
Celkem	3	42	88	41	27	-

Počet sebevražd podle pohlaví a vzdělání

Pohlaví	Vzdělání						
	základní neukončené	základní ukončené	střední odborné	úplné střední odborné	úplné střední všeobecné	vysokoškolské	nezjištěno
Muži	1	42	89	15	4	8	3
Ženy	3	18	14	3	1	-	-
Celkem	4	60	103	18	5	8	3

Počet sebevražd podle pohlaví a zaměstnání

Zaměstnání	Muži	Ženy	Celkem
nepracující, dítě	98	31	129
vedoucí a řídící pracovník	2	-	2
technický, zdravot. a pedagog. pracovník	7	3	10
nižší administrativní pracovník	2	1	3
provozní pracovník ve službách	15	2	17
zemědělský a lesnický dělník	2	-	2
řemeslník a kvalifikovaný dělník	28	1	29
obsluha strojů a zařízení	5	1	6
pomocný a nekvalifikovaný pracovník	3	-	3

Počet sebevražd podle pohlaví a nepracujících

	Muži	Ženy	Celkem
žáci	-	2	2
studenti	5	4	9
ženy v domácnosti	-	-	-
invalidní důchodci	12	1	13
starobní důchodci	38	18	56
nezaměstnaní	38	6	44
jiní	2	-	2
neurčeno	3	-	3
celkem	98	31	129

Počet sebevražd podle pohlaví a motivu

Motiv	Muži	Ženy	Celkem
bez zjištěné motivace	101	23	124
konflikty a problémy rodinné	8	1	9
konflikty a problémy sexuální	1	-	1
konflikty a problémy pracovní a školní	3	-	3
konflikty a problémy existenční	6	-	6
konflikty a problémy společenské	4	1	5
zdravotní problémy, tělesná vada	15	3	18
duševní onemocnění	8	8	16
jiné osobní konflikty a problémy	10	1	11
bez srozumitelné motivace	6	2	8

Počet sebevražd podle pohlaví a způsobu provedení

Způsob provedení	Muži	Ženy	Celkem
Úmyslné sebeotrávení			
antiepileptiky, sedativy-hypnotiky, antiparkinsoniky, psychotropními léky a expozice, nezařazené jinde	3	2	5
narkotiky a psychodysleptiky a expozice jejich působení, nezařazené jinde	1	-	1
jinými léčivými působícími na autonomní nervovou soustavu a expozice jejich působení	-	1	1
jinými a neurčenými léky, léčivými, návykovými a biologickými látkami a expozice jejich působení	3	2	5
jinými plyny a parami a expozice jejich působení	4	-	4
Úmyslné sebepoškození			
oběšením, (u)škrcením a (za)dušením	110	21	131
(u)topením a potopením	-	1	1
výstřelem z pistole, revolveru	5	-	5
výstřelem z pušky, brokovnice a větší ruční střel. zbraně	1	-	1
výstřelem z jiné a neurčené střelné zbraně	4	-	4
ostrým předmětem	9	2	11
skokem z výše	18	10	28
skokem nebo lehnutím si před pohybující se předmět	4	-	4
Celkem	162	39	201

**Počet sebevražd podle pohlaví ve správních obvodech
obcí s rozšířenou působností**

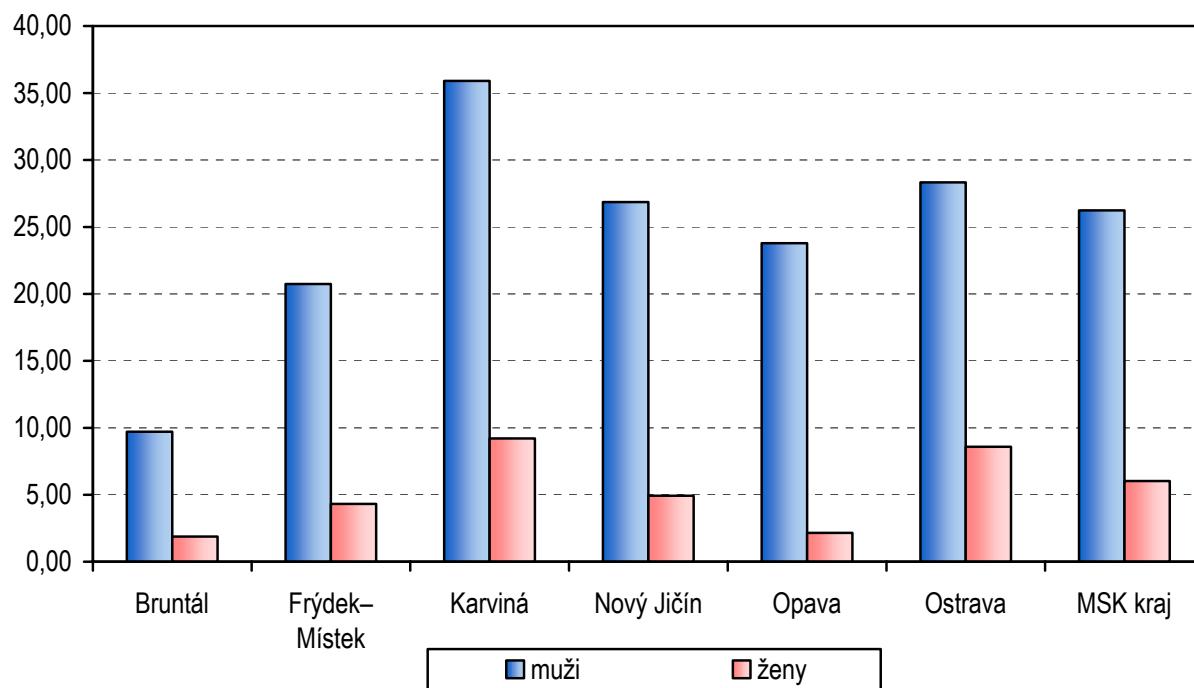
Správní obvody obcí s rozšířenou působností	Absolutně			Na 100 000 obyvatel		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
Bílovec	1	-	1	7,60	-	3,73
Bohumín	6	1	7	40,76	6,52	23,29
Bruntál	4	1	5	18,69	4,54	11,51
Český Těšín	1	1	2	7,16	6,74	6,94
Frenštát pod Radhoštěm	2	-	2	19,83	-	9,64
Frydek – Místek	10	3	13	18,79	5,42	11,98
Frydlant nad Ostravicí	5	-	5	50,53	-	24,93
Havířov	22	5	27	44,88	9,81	27,00
Hlučín	4	1	5	20,56	4,92	12,57
Jablunkov	1	-	1	8,99	-	4,41
Karviná	6	3	9	16,11	7,89	11,96
Kopřivnice	9	1	10	43,66	4,71	23,90
Kravaře	3	-	3	29,31	-	14,45
Krnov	-	-	-	-	-	-
Nový Jičín	8	3	11	30,95	11,05	20,76
Odry	-	-	-	-	-	-
Opava	10	1	11	20,14	1,90	10,76
Orlová	14	3	17	59,03	12,23	35,23
Ostrava	47	15	62	28,29	8,45	18,05
Rýmařov	1	-	1	11,20	-	5,56
Třinec	5	1	6	18,65	3,56	10,93
Vítkov	3	-	3	42,36	-	20,97

Vývoj sebevraždnosti v letech 1992 – 2002

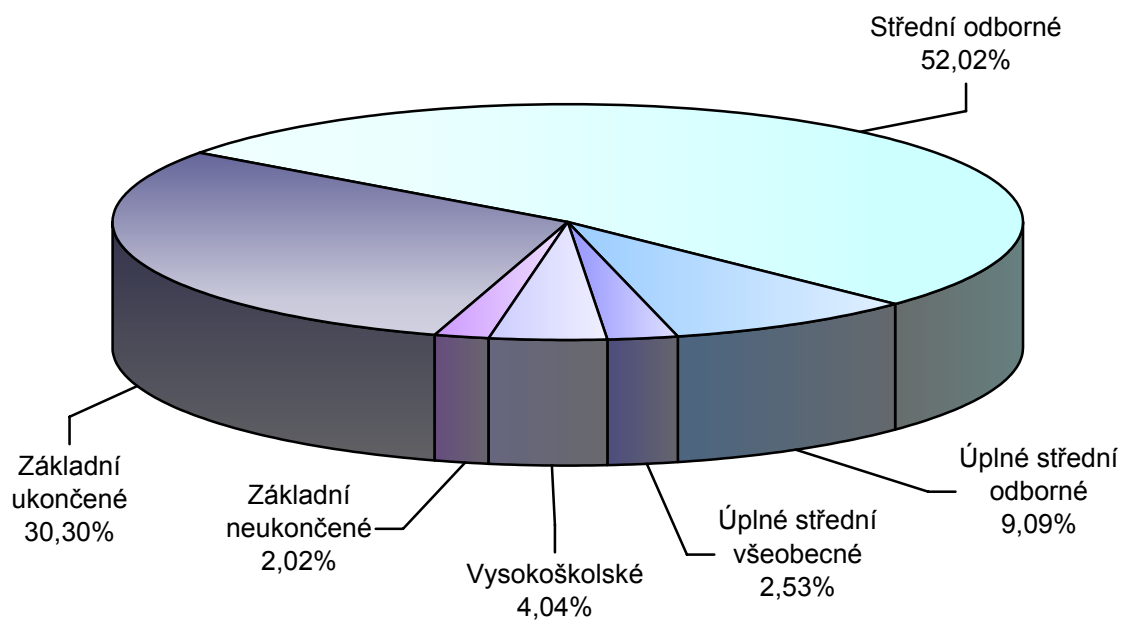
rok		Bruntál	Frýdek- Místek	Karviná	Nový Jičín	Opava	Ostrava	MSK	ČR
1992	m	21	22	47	20	10	49	169	1 036
	ž	1	2	20	7	2	13	45	387
	c	22	24	67	27	12	62	214	1 423
1993	m	14	22	39	20	11	58	164	1 023
	ž	5	5	22	5	2	16	55	381
	c	19	27	61	25	13	74	219	1 404
1994	m	18	39	34	20	17	47	175	1 094
	ž	5	9	18	4	7	16	59	423
	c	23	48	52	24	24	63	234	1 517
1995	m	15	30	44	21	14	26	150	1 127
	ž	7	12	10	9	3	10	51	386
	c	22	42	54	30	17	36	201	1 513
1996	m	15	24	47	17	16	35	154	1 100
	ž	4	12	12	5	2	9	44	350
	c	19	36	59	22	18	44	198	1 450
1997	m	19	44	47	19	24	46	199	1 171
	ž	2	8	11	7	2	14	44	318
	c	21	52	58	26	26	60	243	1 489
1998	m	18	34	45	24	20	37	178	1 152
	ž	3	11	14	7	3	7	45	320
	c	21	45	59	31	23	44	223	1 472
1999	m	18	46	37	15	22	52	190	1 239
	ž	3	14	17	7	5	14	60	333
	c	21	60	54	22	27	66	250	1 572
2000	m	12	34	54	23	25	42	190	1 267
	ž	5	8	9	2	4	17	45	360
	c	17	42	63	25	29	59	235	1 627
2001	m	15	21	47	27	19	47	176	1 299
	ž	4	6	8	4	8	10	40	365
	c	19	27	55	31	27	57	216	1 664
2002	m	5	23	49	21	21	43	162	1 173
	ž	1	5	13	4	2	14	39	310
	c	6	28	62	25	23	57	201	1 483

Grafická část:

Počet sebevražd na 10 000 obyvatel v okresech Moravskoslezského kraje

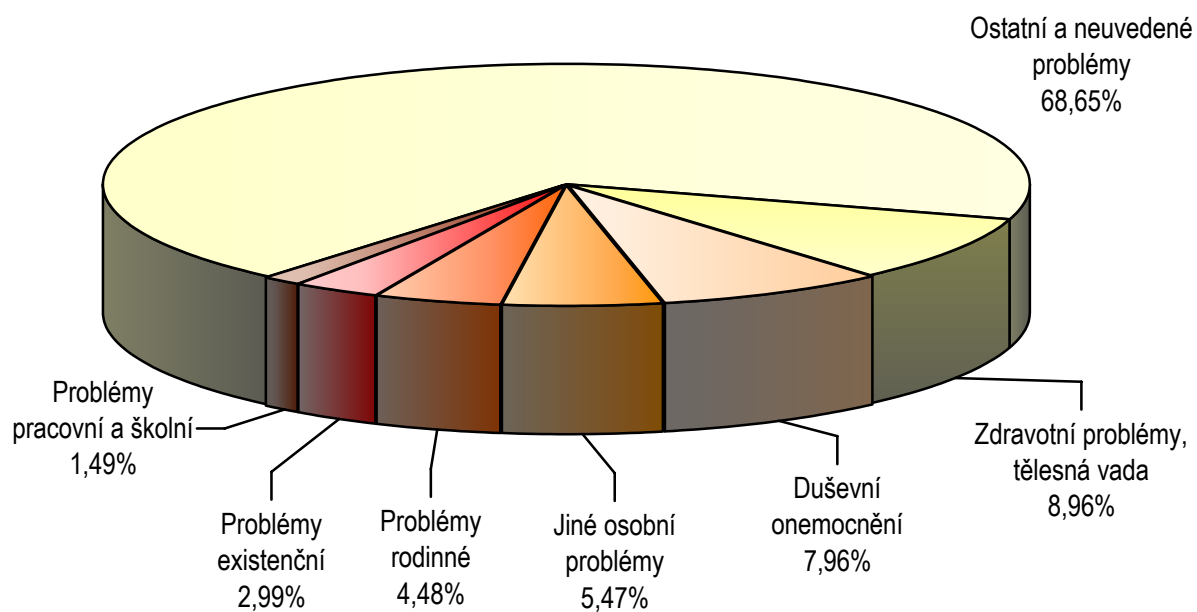

Struktura sebevražd podle vzdělání

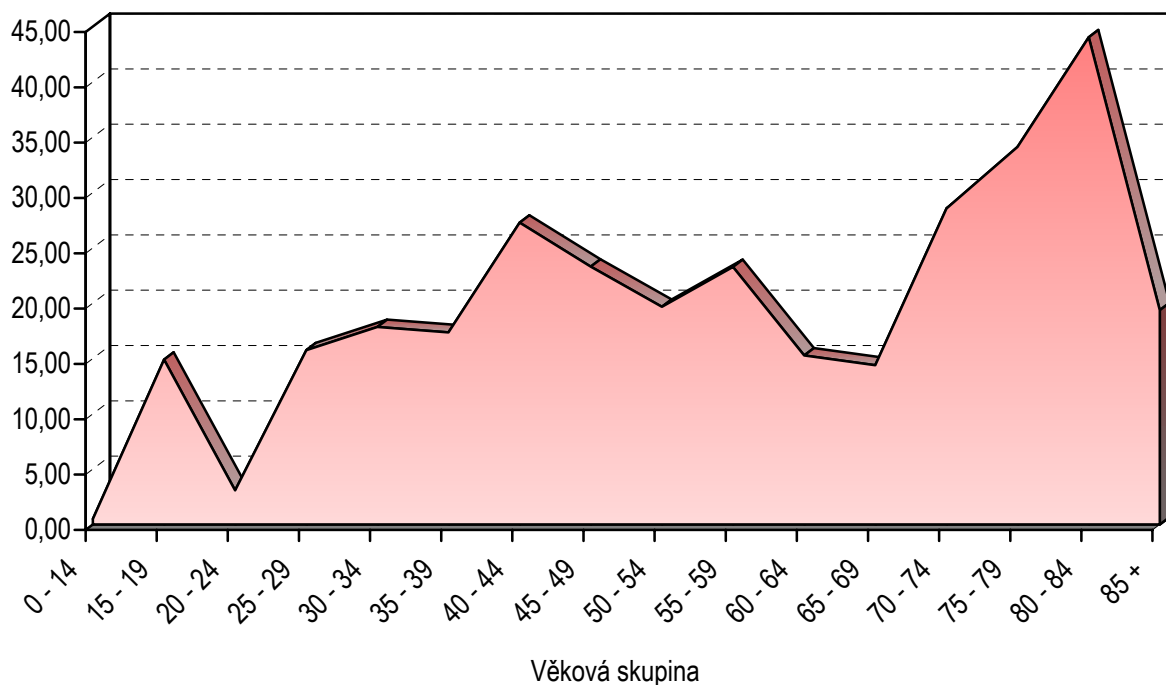

Struktura sebevražd podle motivu

Počet sebevražd na 100 000 obyvatel v příslušných věkových skupinách

Zpracoval: kolektiv KO ÚZIS ČR v Ostravě